

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/114/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319205232
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1319205232.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Viery Malinowskej v právnej veci žalobcu: Xepap, spol. s r.o., so sídlom Jesenského 4703, Zvolen 960 01, IČO: 31 628 605, zastúpený: BADUCCI Legal, s.r.o., so sídlom Mostová 2, Bratislava 811 02, IČO: 35 872 900, proti žalovanému: Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, so sídlom Černyševského 3760/50, 851 01 Bratislava, IČO: 00 164 381, v konaní o zaplatenie 332.196,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 26Cb/213/2019 - 311 zo dňa 27.3.2023 takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 26Cb/213/2019 - 311 zo dňa 27.3.2023 **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) svojim rozsudkom č. k. 26Cb/213/2019 - 311 zo dňa 27.3.2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) rozhodol vo výroku I. tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 332.196,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,05% denne zo sumy 17.484,- Eur od 27.10.2015 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 10.12.2015 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 24.12.2015 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 02.02.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 01.03.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 23.03.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 26.10.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 26.10.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 01.07.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 28.07.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 27.08.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 27.09.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 03.11.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 29.11.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 17.484,- Eur od 14.12.2016 do zaplatenia, denne zo sumy 11.656,- Eur od 08.02.2017 do zaplatenia a vo výške 8% ročne zo sumy 5.828,- Eur od 08.02.2017 do zaplatenia, zo sumy 17.484,- Eur od 09.03.2017 do zaplatenia, zo sumy 17.484,- Eur od 28.03.2017 do zaplatenia, zo sumy 17.484,- Eur od 03.05.2017 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 40,- Eur, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku II. rozhodol o trovách konania tak, že žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 23.9.2019 proti žalovanému domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 332.196,- Eur s príslušenstvom, titulom neuhradených faktúr za žalobcom poskytnuté servisné služby spojené s distribúciou školských učebníc, učebných textov a pracovných zošitov a iných materiálnych didaktických prostriedkov (všetky faktúry znejúce na sumu 14.570,- Eur bez DPH, resp.

17.484,- Eur s DPH, čísla faktúr: 1501300074, 1501300084, 1501300089, 1501300094, 1601300002, 1601300009, 1601300019, 1601300023, 1601300033, 1601300038, 1601300049, 1601300053, 1601300064, 1601300075, 1601300079, 1601300089, 1701300010, 1701300016, 1701300025). V žalobe poukázal na uzatvorenú Zmluvu v znení Dodatku č. 1 na distribúciu materiálnych didaktických prostriedkov pre školy. Súd prvej inštancie podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu a vydal dňa 29.10.2019 platobný rozkaz sp. zn. 26Cb/213/2019 - 41.

3. Žalovaný proti uvedenému platobnému rozkazu podal odpor, v ktorom uviedol, že zmluva č. 0021/2011 na distribúciu didaktických prostriedkov pre školy, od ktorej odvodzuje žalobca svoj právny nárok na zaplatenie žalovanej sumy, bola v zmysle článku 5 ods. 5.1 uzavretá na dobu určitú do 31.12.2013 s možnosťou predĺženia. K predĺženiu zmluvy zákonným spôsobom nedošlo, účinnosť zmluvy skočila uplynutím dňa 31.12.2013, neexistuje právny základ na nárok uplatnený v žalobe. Dodatkom č. 1 k Zmluve č. 0021/2011 (ďalej Dodatok č. 1), došlo k úprave zmluvných dojednaní týkajúcich sa práva žalobcu na úhradu nákladov spojených s uskladnením (vrátane starostlivej opatery o učebnice), strážením a poistením takto uskladnených učebníc, a to na základe mesačnej paušálnej odmeny vo výške 14.570,- Eur bez DPH so splatnosťou mesačne pozadu. Predmetným dodatkom došlo súčasne k predĺženiu doby platnosti a účinnosti zmluvy o ďalšie tri (3) kalendárne roky odo dňa podpisu Dodatku. V súlade s uvedeným sa účinnosť zmluvy predpokladala do 20.12.2016. Žalovaný považuje Dodatok č. 1 za absolútne neplatný právny úkon, čím spochybňuje právny titul zakladajúci nárok žalobcu na vymáhanie pohľadávky. Dodatok č. 1 bol uzavretý spôsobom nerešpektujúcim právnu úpravu zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní ale aj Obchodného zákonníka. Porušenie zákona o verejnom obstarávaní malo za následok kontrolu zo strany Úradu pre verejné obstarávanie, ktorý v predmetnej veci vydal rozhodnutie č. spisu 13297-3000/2014, č. záznamu 38690/2015 zo dňa 13.4.2015, ktorým bolo vyslovené porušenie § 58 zákona o verejnom obstarávaní a žalovanému bola uložená sankcia. Žalovaný je presvedčený, že súd musí prejudiciálne posúdiť platnosť predmetného Dodatku č. 1 k zmluve, ktorým došlo k rozšíreniu zmluvných dojednaní nad rámec zákona, a to najmä vo vzťahu k nároku na skladné, ktoré je predmetom žaloby. Na dôvod absolútnej neplatnosti je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Paušálna mesačná odmena v Dodatku č. 1 neodzrkadľuje skutočné trhové ceny za skladné, a preto je v rozpore aj s ustanovením § 531 ods. 2 z. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodného zákonníka“), v zmysle ktorého je ukladateľ povinný zaplatiť skladné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na povahu vecí, dĺžku a spôsob skladovania. Vychádzajúc zo znenia dodatku, skladné bolo dohodnuté zmluvnými stranami paušálnou mesačnou sumou bez ohľadu na množstvo uskladnených učebníc. Uvedené dojednanie preto nemôže požívať právnu ochranu s poukazom na § 265 Obchodného zákonníka, nakoľko povinnosť zaplatiť skladné vo výške 14.570,- Eur bez DPH mesačne by prichádzalo do úvahy aj v prípade uskladnenia čo i len jednej učebnice. Dotknuté ustanovenie zmluvy je tak v príkrom rozpore so zásadou poctivého obchodného styku. Žalovaný poukázal na Rámcovú dohodu o distribúcii učebníc a poskytovaní služieb súvisiacich s distribúciou č. 1020/2018 zo dňa 22.10.2018, účinnou dňa 27.10.2018, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu. V prípade, ak by súd posúdil platnosť Dodatku č. 1., platnosť a účinnosť zmluvy v znení Dodatku č. 1 skončila dňom 20.12.2016, faktúra č. 1701300010 zo dňa 31.01.2017 za mesiac január 2017, faktúra č. 1701300016 zo dňa 28.02.2017 za mesiac február 2017, faktúra č. 1701300025 zo dňa 28.02.2017 za mesiac marec 2017, každá vo výške 17.487,- Eur boli vystavené za obdobie, ktoré zmluva ani Dodatok č. 1 nepokrýva, a tak boli vystavené bez právneho titulu. Faktúra č. 1601300089 zo dňa 30.12.2016 za mesiac december 2016 nezohľadňuje skutočnosť, že zmluva v znení Dodatku č. 1 skončila dňom 20.12.2016, čomu mala zodpovedať aj fakturovaná suma, a teda faktúra mala byť vystavená na sumu pomernú dĺžke trvania zmluvy v mesiaci december 2016. Faktúru č. 1601300079 zo dňa 30.11.2016 za mesiac november 2016, žalovaný neeviduje v účtovníctve, a má za to, že mu nebola doručená. Dátum vyhotovenia faktúry je uvedený dňa 30.11.2016, teda deň neskorší než dátum jej odoslania. Preto ju nemožno považovať za oprávnený právny titul preukazujúci priznanie pohľadávky žalobcu. Faktúry vystavené za roky 2014, 2015 a 2016 boli žalobcovi vrátené listom č. 2016-10275/50804:13-02BB a listom č. 2017-1788/13567:3-sekr. Tieto boli podpísané osobami, ktoré nie sú oprávnené konať v mene a na účet vystaviteľa faktúr.

4. K odporu sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že považuje Dodatok č. 1 k zmluve za platný. Verejné obstarávanie je zákonom ustanovený postup smerujúci k výberu zmluvného partnera. To znamená, že v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie nie samotná zmluva, resp. v tomto prípade Dodatok je v rozpore so zákonom, ale postup žalovaného pri výbere zmluvného partnera bol v rozpore so zákonom. Úprava § 148a zákona č. 25/2006 o verejnom obstarávaní samozrejme

nevylučuje aplikáciu ustanovenia § 39 z. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občianskeho zákonníka“), avšak každé z uvedených ustanovení upravuje úplne iný dôvod neplatnosti právneho úkonu. Z uvedeného (s poukazom na § 148a zákona č. 25/2006 o verejnom obstarávaní) vyplýva, že nie samotná zmluva je v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní alebo inými predpismi, ale v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní bol postup verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, ktorý predchádzal uzatvoreniu zmluvy a ten jediný môže byť predmetom sporu. Postup podľa ustanovenia § 148a zákona č. 25/2006 o verejnom obstarávaní však v prípade Dodatku použitý nebol, nikto sa na súde určenia neplatnosti Dodatku v zákonnej prekluzívnej lehote (§ 148a ods. 10 zák. č. 25/2006) nedomáhal. Podkladom pre uzavretie Dodatku bol okrem iného list žalobcu „Výpočet nákladov spojených so skladovaním tovaru k Zmluve na distribúciu materiálnych didaktických prostriedkov pre školy“ zo dňa 26.11.2013, ktorý adresoval žalovanému. V predmetnom liste vyčíslil mesačné dodatočné náklady na plnenie Zmluvy a v tomto rozsahu bol aj Dodatok uzavretý. Žalobca ďalej uviedol, že zmluvný vzťah síce formálne zanikol, avšak k poskytovaniu služieb žalovaným žalobcovi dochádzalo naďalej v nezmenenom rozsahu. Po ukončení zmluvy žalovaný požiadal o pokračovanie v plnení zo strany žalobcu. Z uvedeného je zrejmé, že právny vzťah založený Zmluvou pokračoval aj po formálnom zániku Zmluvy. Pohľadávka voči žalovanému teda žalobcovi vznikla, a to na základe jeho objednávky, prípadne z titulu bezdôvodného obohatenia. Ako dôkaz pokračovania právneho vzťahu preukazuje tiež elektronickú komunikáciu so žalovaným o odovzdaní dokumentácie v zmysle bodu 2.4 Zmluvy, pričom v zmysle uvedeného bodu mal žalobca povinnosť odovzdať žalovanému príslušnú dokumentáciu (požiadavky škôl, dodacie listy) najneskôr päť pracovných dní pred ukončením účinnosti Zmluvy; v tomto prípade vzájomného právneho vzťahu. Žalobca poukázal na tú skutočnosť, že žalovaný za obdobie od 20.12.2016 do 31.03.2017 štandardne realizoval úhrady faktúr žalobcu za plnenie jeho záväzku v zmysle Zmluvy (nie však aj sumy v zmysle Dodatku), z čoho nepochybne vyplýva, že aj žalovaný mal za to, že služby zo strany žalobcu sú naďalej poskytované v Zmluvne dohodnutom rozsahu. V prípade sporných faktúr uviedol, že pokiaľ žalovaný tvrdí, že faktúra č. 1601300079 zo dňa 30.11.2016 za mesiac november 2016 mu nebola doručená a neeviduje ju v účtovníctve, v liste žalovaného zo dňa 23.3.2017 č. 2017-1788/13567-sekr. žalobcovi vrátil okrem iného faktúry za roky 2014 a 2016, pre ich údajnú formálnu nesprávnosť. Medzi vrátenými faktúrami bola obsiahnutá aj faktúra č. 1601300079 zo dňa 30.11.2016, takže logicky žalovanému doručená byť musela. Pokiaľ ju žalovaný neevidoval v účtovníctve, ide o pochybenie na strane žalovaného, ktoré ale nemá žiaden vplyv na existenciu tejto časti uplatnenej pohľadávky. K nepodpísaným faktúram štatutárnym zástupcom žalobca poukázal na ustanovenie § 15 ods. 1 Obchodného zákonníka. Daňové doklady obsahovali náležitosti daňového dokladu v zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

5. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia § 269 ods. 2, § 369 Obchodného zákonníka v spojení § 451 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka a ustálil, že medzi žalobcom ako poskytovateľom a žalovaným ako objednávateľom bola uzatvorená Zmluva č. 0021/2011 dňa 31.01.2011 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 20.12.2013. V súvislosti s posudzovaním nároku na zaplatenie žalovanej istiny tak, ako žiadal žalobca, bolo na základe námietok uplatnených v rámci procesnej obrany žalovaného potrebné posúdiť najmä platnosť Dodatku č.1 k zmluve. Okrem toho sa súd musel vysporiadať s otázkou, či a v akom rozsahu žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté plnenie po skončení platnosti Dodatku č. 1. V neposlednom rade sa súd prvej inštancie musel vysporiadať i s námietkou vystavenia a doručenia daňových dokladov.

6. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný spochybnil platnosť právneho titulu zakladajúceho nárok žalobcu na vymáhanie predmetnej pohľadávky. Dodatok č. 1 bol uzatvorený spôsobom nerešpektujúcim právnu úpravu (toho času platného a účinného) zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ZVO), ale aj Obchodného zákonníka. Porušenie zákona ZVO malo za následok kontrolu zo strany Úradu pre verejné obstarávanie, ktorý v predmetnej veci vydal rozhodnutie č. spisu 13297-3000/2014, č. záznamu 38690/2015 zo dňa 13.04.2015, príloha č. 1). Rozhodnutím bolo vyslovené porušenie § 58 zákona o verejnom obstarávaní a žalovanému bola uložená sankcia. Dodatkom došlo k úprave čl. 3 bodu 3.1. tak, že náklady súvisiace s uskladnením, poistením, pričom k uvedenému pribudlo aj stráženie, boli z predmetných paušálnych platieb vyňaté a stali sa predmetom nového bodu 3.3. Žalovaný tvrdí, že bol porušený zákon ZVO a poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR a dodal, že dodatok č. 1 k Zmluve napĺňa atribúty absolútnej neplatnosti. Žalobca uviedol, že žalovaný uverejnil vo Vestníku verejného obstarávania č. 237/2013 zo dňa 04.12.2013 pod zn. 19326 - DES Oznámenie o dobrovoľnej transparentnosti ex ante (v súlade

s § 22 ods. 6 ZVO) a Dodatok uzavrel dňa 20.12.2013 (teda o 16 dní neskôr). Podľa § 148a ods. 6 písm. a) ZVO neplatnosť zmluvy, koncesnej zmluvy na práce alebo rámcovej dohody nie je možné vysloviť, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ uverejnil oznámenie o zámere uzavrieť zmluvu podľa § 22 ods. 6 a zmluvu, koncesnú zmluvu na práce alebo rámcovú dohodu uzavrel najskôr jedenásty deň odo dňa uverejnenia tohto oznámenia v európskom vestníku. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia tak neplatnosť zmluvy (dodatku) nie je možné vysloviť. Žalovaný okrem porušenia zákona ZVO neuvádzal iné dôvody prečo by mal byť Dodatok č. 1 neplatný. V danom prípade nebola v priebehu konania sporná skutočnosť, že žalovaný je verejným obstarávateľom v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) ZVO. Predmet Zmluvy zo dňa 08.02.2011 v znení Dodatku č.1 zo dňa 20.12.2013, ktorá bola uzatvorená podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, je vykonávanie komplexného servisu služieb spojených s distribúciou školských učebníc, učebných textov a pracovných zošitov... je určitým a zrozumiteľným spôsobom definovaný v článku 2 bod 2.1., z ktorého vyplýva, že predmetom je úprava vzájomných vzťahov, práv a povinností zmluvných strán. Článok 3 Zmluvy v spojení s Dodatkom č. 1 článok I. bod 1. a 2. a článku III. obsahoval dohodu zmluvných strán o cene, platobných podmienkach a spôsobe fakturácie, dohodnutá cena a spôsob úhrady. V článku 6. bod 6.4. sa účastníci zmluvy dohodli na výške úroku z omeškania v rozsahu 0,05% denne z neuhradenej sumy.

7. Súd prvej inštancie poukázal na to, že ustálená judikatúra slovenského, ako aj českého ústavného súdu jednoznačne preferuje výklad právneho úkonu, ktorý podporuje jeho platnosť (potius valeat actus quam pereat). Povedané slovami Ústavného súdu SR: „Ďalším základným princípom výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Nie je teda ústavne konformné a v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcim z čl. 1 Ústavy je taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom neplatnosť zmluvy nezakladajúcim.“ (I. ÚS 242/07, podobne I. ÚS 640/2014, I. ÚS 184/2015, II. ÚS 294/2018). Vo všeobecnosti však platí, že nie každý rozpor so zákonnou normou spôsobuje bez ďalšieho neplatnosť právneho úkonu. O rozpore so zákonom možno hovoriť v prípade rozporu s kogentnou normou, resp. porušenia povinnosti ustanovenej kogentnou normou. Na konštatovanie neplatnosti je potrebné, aby sa rozpor so zákonom týkal obsahu alebo účelu daného právneho úkonu, nie napríklad spôsobu alebo okolností, za ktorých bol úkon urobený. Žalovaný oslovil žalobcu na predĺženie Zmluvy, pričom žalovaný listom zo dňa 26.9.2013 vyjadril súhlas s jej predĺžením, žalovaný neurčoval postup ako má dôjsť k uzatvoreniu Dodatku č. 1. Ustanovenie § 148a ZVO bolo novelizované veľkou novelou ZVO - zákonom č. 503/2009 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť 1.1.2010. Toto ustanovenie predstavuje lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch. Platnosť dohody uzavretej vo verejnom obstarávaní je možné napadnúť z dôvodov uvedených v § 148a ZVO len postupom podľa tohto zákona. Lehota na podanie žaloby je prekluzívna, to znamená, že márnym uplynutím lehoty právo na podanie žaloby zaniká (s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 7. júla 2010 č. k. III. ÚS 69/2010-60: „právnu úpravu podľa § 148 zákona o verejnom obstarávaní treba považovať za doplňujúcu vo vzťahu k právnej úprave uvedenej v ustanovení § 39 Občianskeho zákonníka. Ustanovenia § 148a ZVO nevyučujú aplikáciu ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka v prípadoch, keď právny úkon svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, prípadne sa prieči dobrým mravom.“).

8. Ďalej bolo súdom prvej inštancie konštatované, že podpisom Dodatku č. 1 nedošlo ani k zhoršeniu právneho postavenia žalovaného, žalovaný dôvodil neplatnosť Zmluvy o verejnom obstarávaní len cez rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie zo dňa 13.4.2015. Žalovaný ďalší dôvod neplatnosti spornej zmluvy odôvodnil cez ustanovenie § 531 ods. 2 a § 265 Obchodného zákonníka. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že samotná okolnosť, že sa účastníkom zmluvy na základe dohody o rozsahu predmetu plnenia nedostane plného ekvivalentu plnenia, ktoré sa zaviazal poskytnúť, nie je v rozpore s dobrými mravmi. Účastníci zmluvného vzťahu si môžu dohodnúť cenu, ktorá sa odchyľuje od ceny obvyklej (tržnej), pokiaľ takáto cena nie je v rozpore s cenovými predpismi. Nie je však vylúčené, že hrubý nepomer plnenia jednej zo strany k tomu, čo poskytla druhá strana, môže v spojitosti s ďalšími okolnosťami tohto konkrétneho prípadu (nie sám o sebe) naplňovať znaky konania, ktoré už koliduje s dobrými mravmi. Vychádzajúc z uvedeného treba dospieť k záveru, že nevyváženosť zmluvných plnení by nemala byť dôvodom neplatnosti zmluvy. Výsledok, že zmluvné plnenia sú navzájom v hrubom nepomere, nie je sám o sebe rozporný s dobrými mravmi alebo

poctivým obchodným stykom. Takým môže byť proces pri uzatváraní zmluvy, ktorý k uzatvoreniu zmluvy viedol, pokiaľ mohol určitým spôsobom diskvalifikovať slobodu vôle zmluvnej strany. Pre posúdenie preto súd prvej inštalácie vyhodnocoval aj okolnosti uzatvorenia Dodatku č. 1, pričom žalovaný poukázal na § 531 ods. 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého je ukladateľ povinný zaplatiť skladné obvyklé v čase uzatvorenia zmluvy s prihliadnutím na povahu vecí, dĺžku a spôsob skladovania. Poukázal na inú rámcovú dohodu zo dňa 21.12.2019, podľa ktorej výška ceny je nižšia oproti spornému Dodatku č. 1. Súd prvej inštalácie uzatvorený Dodatok č. 1 zo dňa 20.12.2013 nevyhodnotil ako neplatný - odporujúci poctivému obchodnému styku. Žalovaný nepreukázal osobitné okolnosti, ktoré predchádzali uzatvoreniu zmluvy, aby ju súd vyhodnotil ako odporujúcu poctivému obchodnému styku. Uvedené nevyplýva ani z vyjadrenia žalovaného, ktorý len poukázal na iné znenie zmluvy. Žalovaný oslovil žalobcu o pokračovanie v zmluvnom vzťahu, mal teda dostatočný časový priestor, aby si vyhodnotil a porovnal prípadné iné cenové ponuky, predmet zmluvy. K námietke žalovaného, že daňové doklady neboli podpísané štatutárnym zástupcom žalobcu súd prvej inštalácie odkázal na § 15 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, kto bol pri prevádzkovaní podniku poverený určitou činnosťou, je splnomocnený na všetky úkony, ku ktorým pri tejto činnosti obvykle dochádza. Účtovníčka s určitosťou patrí medzi osoby, ktorá je oprávnená vystavovať daňové doklady.

9. Na základe uvedeného preto ustálil, že žalobcovi titulom platne uzatvorenej Zmluvy na distribúciu materiálnych didaktických prostriedkov pre školy zo dňa 8.2.2011 v znení Dodatku č.1 zo dňa 20.12.2013 vznikol nárok na zapltenie istiny vo výške 273.916,- Eur, titulom vystavených daňových dokladov faktúr č. 1501300074, 1501300084, 1501300089, 1501300094, 1601300002, 1601300009, 1601300019, 1601200023, 1601300033, 1601300038, 1601300049, 1601300053, 1601300064, 1601300075, 1601300079, 1601300089 t.j. do doby účinnosti zmluvného vzťahu t.j. do 20.12.2016. Faktúrou č. 1601300089 vo výške 17.484,- Eur bol uplatnený nárok žalobcu za mesiac december, avšak zmluvný vzťah bol ukončený dňa 20.12.2016. Súd uvedený uplatnený nárok prepočítal na každý deň, t.j. 582,80 Eur (ročný priemer 30 dní). Pokiaľ žalovaný tvrdí, že faktúra č. 1601300079 zo dňa 30.11.2016 za mesiac november 2016 mu nebola doručená a neviduje ju v účtovníctve, je treba poukázať na list žalovaného zo dňa 23.03.2017 č. 2017-1788/13567-sekr., ktorým žalobcovi vrátil okrem iného faktúry za roky 2014 a 2016, pre ich údajnú formálnu nesprávnosť. Medzi vrátenými faktúrami bola obsiahnutá aj faktúra č. 1601300079 zo dňa 30.11.2016, takže logicky žalovanému doručená byť musela. Súd prvej inštalácie preto žalobcovi priznal nárok na zapltenie istiny vo výške 58.280,- Eur, titulom bezdôvodného obohatenia (plnenie poskytnuté po 20.12.2016). Uvedená istina pozostáva za poskytnuté plnenie za mesiac december 2016 v sume 5.828,- Eur (10x582,80 Eur), mesiac január, február, marec 2017 a 17.484,- Eur (daňové doklady: 1601300089, 1701300010, 1701300016, 1701300025). Súd prvej inštalácie poukázal tiež na § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 458 Občianskeho zákonníka. Žalovaný nepoprel, že v rozhodnom období využíval služby žalobcu, avšak za poskytnuté služby nechce poskytnúť žiadne protiplnenie. Žalobca predložil faktúru č. 1701300075 v sume 42.000,- Eur za obdobie august - september 2017, kedy poskytoval plnenie na základe objednávky žalovaného zo dňa 16.8.2017, t.j. v tomto období za jeden mesiac zaplatil žalovaný cenu 21.000,- Eur. Preto aj námietky o neprimeranosti ceny po ukončení zmluvného vzťahu súd považoval za nedôvodné. V Zmluve v článku č. 6 bod 6.4. si strany dohodli 0,05% denný úrok z omeškania. Súd prvej inštalácie preto priznal žalobcovi nárok na zmluvný úrok z omeškania s ohľadom na existenciu zmluvného vzťahu t.j. do 20.12.2016 a po 20.12.2016. Súd prvej inštalácie priznal žalobcovi nárok na zákonný úrok z omeškania podľa § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka.

10. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

11. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, ktoré odôvodňuje podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP tým, že súd prvej inštalácie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštalácie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietal.

12. Žalovaný vo svojom odvolaní žiada, aby odvolací súd posúdil otázku platnosti právneho titulu z pozície súdu vyššieho stupňa ako otázku prejudiciálnu, pretože podľa žalovaného súd prvej inštalácie neaplikoval náležite § 39 Občianskeho zákonníka a rovnako tak zásadu poctivého obchodného styku.

Žalovaný poukázal na rozhodnutie Úradu pre Verejné obstarávanie č. záznamu 38690/2015 a jeho konštatovanie, že priamym rokovacím konaním v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní došlo k zmene charakteru služieb vysúťažených vo verejnej súťaži. Úrad pred VO ďalej uviedol, že zákazka zadaná priamym rokovacím konaním nie je v súlade so základným projektom a nemožno sa ani stotožniť s názorom, že by išlo o zadávanie rovnakých, resp. totožných služieb. Úrad pre VO v rozhodnutí poukázal tiež na skutočnosť, že výpočet predpokladanej hodnoty zákazky má zohľadňovať akékoľvek plánované opakované plnenia. Žalovaný je preto názoru, že s ohľadom na vyššie uvedené nedostatky a porušenia zákona o VO v procese predchádzajúceho uzavretiu Dodatku č. 1, je tento dodatok absolútne neplatným úkonom, keďže bol uzatvorený spôsobom nerešpektujúcim právnu úpravu. Takéto porušenie zákona o VO konštatoval vo svojom rozhodnutí aj Úrad pre verejné obstarávanie s tým, že obsahom Dodatku bol umelo a protizákonne rozšírený aj predmet zákazky charakterizovaný vo verejnej súťaži, na základe ktorej došlo k uzatvoreniu zmluvy. Žalovaný je názoru, že v danom prípade nastal podľa § 39 Občianskeho zákonníka rozpor obsahu alebo účelu právneho úkonu a tiež aj obchádzanie zákona. V danom prípade bola narušená hospodárska súťaž, čoho dôsledkom bola skutočnosť, že vo vzťahu k potenciálnym dodávateľom služieb bol s jediným účastníkom rokovacieho konania a teda žalobcom uzavretý Dodatok č. 1, ktorým bol umelo a protizákonne zmenený predmet zákazky. Žalovaný tiež uviedol, že v danom prípade nastal rozpor s dobrými mravmi, pretože je žalovaný presvedčený, že paušálna mesačná odmena neodzrkadľuje skutočné trhové ceny za skladné, ktoré bolo predmetom Dodatku č. 1 a bolo vymedzené paušálnou mesačnou sumou bez ohľadu na množstvo uskladnených učebníc. Účinnosťou tohto dodatku došlo k tomu, že skladné bolo vyňaté z odmeny za komplexné služby poskytované žalobcom, napriek tomu, že sa podmienky, za ktorých boli poskytované služby zo strany žalobcu, vrátane skladovania po účinnosti Dodatku č. 1 nezmenili a tieto boli rovnaké, ako pred jeho účinnosťou, žalovaný dodal, že tento Dodatok č. 1 je taktiež v hrubom rozpore s ustanovením § 531 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalovaný priložil k odvolaniu prieskum trhu z roku 2019, ktorý preukazuje výšku obvyklého resp. trhového skladného. Dojednanie o výške skladného je v príkrom rozpore so zákonom a zakladá nerovnoprávne postavenie strán. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na Rámcovú dohodu č. 1020/2018 zo dňa 22.10.2018 uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným, ktorá určovala cenu za skladné nižšiu, než bola dojednaná v Dodatku č. 1. V ďalšej časti odvolania žalovaný uviedol, že platnosť a účinnosť Zmluvy v znení Dodatku č. 1 skončila dňom 20.12.2016, nemožno preto žalobcovi priznať nárok na plnenie titulom bezdôvodného obohatenia vo výške de facto zmluvnej dojedanej paušálnej náhrady za skladné za obdobie, kedy už zmluva nebola účinná. Faktúra č. 1701300010 zo dňa 31.1.2017, faktúra č. 1701300016 zo dňa 28.2.2017 a faktúra č. 1701300025 zo dňa 28.3.2017 tak boli vystavené bez právneho titulu, pretože po 20.12.2016 neexistoval medzi stranami sporu právny vzťah založený zmluvou. Preto sa nemožno stotožniť ani s názorom súdu prvej inštancie, na základe ktorého priznal žalobcovi plnenie titulom bezdôvodného obohatenia vo výške paušálnej náhrady podľa zmluvy za čas, kedy zmluva už nebola účinná a preto súd prvej inštancie podľa žalovaného rozhodol v rozpore s § 531 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalovaný v odvolaní tiež zopakoval argumentáciu s poukazom na § 58 zákona o verejnom obstarávaní a tiež na už menované rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie. Na základe uvedeného má preto žalovaný za to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal náležite s posúdením otázky platnosti Dodatku č. 1 podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ktorého aplikácia aj napriek úprave Zákona o verejnom obstarávaní nie je vylúčená, čo priznal aj samotný súd prvej inštancie, pričom tiež má žalovaný za to, že súd prvej inštancie nesprávne priznal právnu ochranu plneniam, ktoré sú v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Žalovaný poukázal na judikatúru súdov SR - rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/84/2014 z 9.3.2015, rozsudok NS SR sp. zn. 4Obo 20/2007 zo dňa 29.1.2008 a na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 796/2016 zo dňa 22.6.2017. S poukazom na uvedené je preto žalovaný názoru, že je potrebné usúdiť, že Dodatok č. 1 zmluvy napĺňa atribúty absolútnej neplatnosti a na takúto neplatnosť by mal odvolací súd prihliadať ex offio s prihliadnutím na § 265 Obchodného zákonníka a nepriznať právnu ochranu nárokom, ktoré sú v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.

13. Na odvolanie žalovaného reagoval žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný v podanom odvolaní namieta, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom k prvému odvolaciemu dôvodu neuviedol žalovaný v odvolaní žiadnu bližšiu argumentáciu, preto má žalobca za to, že tento odvolací dôvod nie je daný. Žalobca považuje za potrebné uviesť, že ak vzniklo pochybenie v procese vedúcom k uzavretiu Dodatku, bol aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie žaloby o určenie neplatnosti tohto právneho úkonu Úrad pre verejné obstarávanie (ktorý takúto žalobu nepodal). Samotný Dodatok svojím obsahom alebo účelom neodporuje zákonu, neobchádza ho a ani

sa neprieči dobrým mravom, preto nie je dôvod považovať ho za neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v odvolaní tiež argumentoval tým, že „Skladné vo výške 17.484,- eur za kalendárny mesiac s určitosťou nie je obvyklým skladným“ a následne túto svoju odvoláciu myšlienku podrobne rozviedol, pričom na podporu svojho tvrdenia predložil internetové inzeráty, predmetom ktorých sú prenájmy rôznych skladovacích priestorov. K tomu si žalobca dovoľuje uviesť, že v posudzovanej právnej veci nebol predmetom zmluvy prenájom skladovacích priestorov, prípadne len uskladnenie materiálnych didaktických prostriedkov pre školy, ale najmä ich distribúcia, stráženie, poistenie a ďalšie služby. Predovšetkým je však potrebné poukázať na to, že zo strany žalovaného ide o neprípustné prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie. Uvedené tvrdenia a dôkazy mohol žalovaný použiť v konaní pred súdom prvej inštancie, avšak neurobil tak. V odvolacom konaní preto nie sú prípustné (§ 366 CSP). Žalovaný ďalej v odvolaní poukázal na Rámcovú dohodu o distribúcii učebníc a poskytovaní služieb súvisiacich s distribúciou č. 1020/2018 zo dňa 22.10.2018 aj jej dodatok č. 1 zo dňa 21.12.2018 (uzavreté medzi žalobcom a žalovaným), pričom argumentoval, že v rámci tohto zmluvného vzťahu mali byť služby žalobcu poskytované lacnejšie ako v rámci právneho vzťahu posudzovaného v tomto konaní. Je preto názoru, že Dodatok je v rozpore s poctivým obchodným stykom, a preto je neplatný. Žalobca k tomuto odvolaciemu bodu uvádza, že ide o úplne iný právny vzťah, uzavretý v inom období, s iným predmetom plnenia, iným rozsahom plnenia, inými zmluvnými podmienkami. Tieto dva právne vzťahy nie sú vôbec porovnateľné a už vôbec nemôžu slúžiť ako argumentácia v prospech neplatnosti jedného z nich. Žalobca v zmysle vyššie uvedeného považuje napadnutý rozsudok za vecne správny a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

14. Žalovaný doručil súdu odvoláciu dupliku zo dňa 9.6.2023, v ktorej uviedol, že zotrváva na svojich argumentoch týkajúcich sa spochybnenia platnosti Dodatku č. 1 prezentovaných v odvolaní a pridáva sa ich. Žalovaný aj naďalej považuje uzatvorený dodatok za absolútne neplatný právny úkon. Žalovaný je presvedčený, že dojednanie o výške skladného v zmysle Dodatku č. 1 je v príkrom rozpore so zákonom a zakladá hrubo nerovnoprávne postavenie strán a preto nemožno súhlasiť s tvrdeniami žalobcu, že ide o novoty v odvolacom konaní. Práve naopak, ide o preukázanie, že v konaní došlo k vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaný poukázal na argumenty, ktoré už uviedol vo svojom odvolaní a ktoré sa týkajú aplikácie § 39 Občianskeho zákonníka a § 265 Obchodného zákonníka. Žalovaný tiež zopakoval, že platnosť a účinnosť zmluvy v znení Dodatku č. 1 skončila dňom 20.12.2016 a nemožno preto priznať žalobcovi nárok na plnenie titulom bezdôvodného obohatenia vo výške 58.280,- Eur za skladné za obdobie, v ktorom zmluva už nebola účinná. Vo vzťahu k nárokom žalobcu priznaným súdom prvej inštancie titulom bezdôvodného obohatenia žalovaný vzniesol v tomto vyjadrení námietku premlčania, nakoľko chýba zmluva, ako právna skutočnosť a preto nie je na vydanie bezdôvodného obohatenia možné použiť tretiu časť Obchodného zákonníka, ale je potrebné použiť príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 107 a 2 ročnú premlčaciu dobu. Žalovaný tiež uvádza, že zmluvnými stranami dodatkom dohodnutou výškou odplaty za uskladnenie, stráženie a poistenie učebníc nie je možné považovať za objektívny dôkaz o peňažnej čiastke, ktorú by obvykle bolo nevyhnutné vynaložiť v danom čase a mieste za porovnateľné poskytovanie služieb, ale jedná sa len o jednostranné určenie ceny zo strany žalobcu, ktorá nie je objektivizovaná trhovou situáciou ani nijakým spôsobom verifikovaná. Žalovaný znovu poukázal na tú istú judikatúru súdov SR. Na záver vyjadrenia vzniesol aj námietku premlčania vo vzťahu k nárokom žalobcu, ktoré boli priznané súdom prvej inštancie titulom absolútne neplatného právneho úkonu (Dodatku č. 1), nakoľko tieto plnenia v súlade s argumentáciou žalovaného boli poskytnuté z neplatného právneho úkonu a zakladajú nárok na bezdôvodné obohatenie, ktoré je však v predmetnom prípade premlčané.

15. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v medziach daných rozsahom a dôvodom odvolania bez nariadenia pojednávania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli a na webovej stránke Krajského súdu v Bratislave v zákonnej lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením dňa 10.9.2025. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a odvolaním žalovaného dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok je v napadnutom rozsahu vecne správny.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj obsahu spisu a odvolania žalovaného dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie i s jeho odôvodnením a na zdôraznenie správnosti a k jednotlivým odvolacím námietkam uvádza nasledovné:

19. Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil Dodatok č. 1 ako platný, keďže neaplikoval náležite § 39 Občianskeho zákonníka a zásadu poctivého obchodného styku. Podľa žalovaného závažné porušenie zákona o verejnom obstarávaní v procese predchádzajúcom uzavretiu Dodatku č. 1 vedú k záveru, že Dodatok č. 1 bol uzatvorený spôsobom nerešpektujúcim právnu úpravu. K uvedenej odvolacej námietke odvolací súd uvádza, že v konaní nebolo sporné, že dňa 13.4.2015 vydal Úrad pre verejné obstarávanie ako ústredný orgán štátnej správy pre verejné obstarávanie (ďalej len Úrad pre VO) rozhodnutie č. záznamu 38690/2015, č. spisu 13297-3000/2014, ktorým uložil žalovanému pokutu v celkovej výške 100.000,- Eur za to, že so žalobcom uzavrel Dodatok č. 1 priamym rokovacím konaním bez splnenia podmienok na jeho použitie podľa § 58 zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o verejnom obstarávaní alebo ZVO). Ako vyplýva z tvrdenia žalovaného i z citovaného rozhodnutia, v tomto prípade nie samotný Dodatok č. 1 je v rozpore so zákonom, ale postup žalovaného pri výbere zmluvného partnera. Je potrebné zdôrazniť, že v konaní nebolo sporné, že na súde sa nikto postupom podľa § 148a ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní neplatnosti Dodatku v zákonnej prekluzívnej lehote nedomáhal. Ustanovenie § 148a zákona o verejnom obstarávaní je kvalitatívne významne odlišným ustanovením od predtým účinného § 148, nakoľko ustanovuje aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu (ods. 1), dôvody takejto žaloby (ods. 5), okruh účastníkov konania (ods. 3), prekluzívne lehoty na podanie žaloby (ods. 9, ods. 10) ako i podmienky, za splnenia ktorých súd nemôže rozhodnúť o neplatnosti zmluvy (ods. 6). To znamená, že za účinnosti ustanovenia § 148a zákona o verejnom obstarávaní (účinný v čase uzavretia Dodatku č. 1) a po zrušení § 148 ZVO, je možné domáhať sa neplatnosti zmluvy ako výsledku verejného obstarávania výlučne a) postupom podľa § 148a zákona o verejnom obstarávaní, ak dôvodom neplatnosti zmluvy má byť porušenie tohto zákona, b) z dôvodu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ak zmluva svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom, pričom však dôvodom tvrdenej neplatnosti nie je porušenie zákona o verejnom obstarávaní. Ustanovenie § 148a zákona o verejnom obstarávaní je tak komplementárnym k ustanoveniu § 39 Občianskeho zákonníka, obdobne ako tomu bolo v prípade ustanovenia § 148 ZVO, avšak už nie je naďalej možné domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre porušenie zákona o verejnom obstarávaní v procese verejného obstarávania vedúceho k uzavretiu zmluvy. Pre tento dôvod neplatnosti zmluvy je § 148a ZVO špeciálnym ustanovením a výlučne za splnenia tam ustanovených podmienok môže byť zmluva vyhlásená za neplatnú. Žalovaným tvrdená neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre porušenie zákona o verejnom obstarávaní v procese predchádzajúcom uzavretiu Dodatku č. 1 nemá oporu v zákone ani v judikatúre citovanej súdom prvej inštancie.

20. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s odvolacou námietkou, podľa ktorej je žalovaný presvedčený, že existujú aj iné dôvody pre vyslovenie neplatnosti Dodatku č. 1, konkrétne naplnenie všetkých troch skutkových podstát § 39 OZ. Možno súhlasiť so žalovaným, že následkom naplnenia jednej zo skutkových podstát § 39 Občianskeho zákonníka: a) obsah alebo účel právneho úkonu odporuje zákonu, b) obsah alebo účel právneho úkonu obchádza zákon, c) právny úkon sa prieči dobrým mravom, je absolútna neplatnosť právneho úkonu. O rozpor obsahu právneho úkonu so zákonom ide vtedy, ak sú v rozpore so zákonom práva a povinnosti, ktoré tvoria obsah právneho úkonu. O rozpor so zákonom z hľadiska účelu ide vtedy, ak účel právneho úkonu smeruje k porušeniu zákona. Nie je sporné, že samotné porušenie zákona o verejnom obstarávaní konštatoval vo svojom rozhodnutí úrad pre VO. Sám žalovaný však konštatuje, že uzavretie Dodatku č. 1 bolo výsledkom takéhoto porušenia a odvolací súd dodáva, že ak vzniklo pochybenie v procese vedúceho k uzavretiu Dodatku č. 1, bol v zmysle § 148a zákona o verejnom obstarávaní aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie žaloby o určenie

neplatnosti tohto právneho úkonu Úrad pre verejné obstarávanie (ktorý takúto žalobu nepodal). Samotný Dodatok č. 1 svojím obsahom alebo účelom neodporuje zákonu, preto nie je dôvod považovať ho za neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o naplnenie skutkovej podstaty obchádzanie zákona, je potrebné zaujať ten istý názor, keďže žalovaný neplatnosť odôvodňuje opätovne porušením predpisov o verejnom obstarávaní v procese predchádzajúcom uzatvoreniu Dodatku č. 1. Žalovaný uvádza, že vychádza z argumentácie Úradu pre VO prezentovanej v samotnom rozhodnutí, podľa ktorej tým, že napriek nesplneniu zákonných podmienok na priame rokovacie konanie došlo k jeho realizácii a následnému uzavretiu Dodatku č. 1, došlo k obídenu zákona o verejnom obstarávaní. Z uvedeného teda vyplýva, že nie samotná zmluva, resp. Dodatok č. 1 obchádza zákona, ale postup verejného obstarávateľa (priame rokovacie konanie bez splnenia podmienok) bol v rozpore so ZVO.

21. Žalovaný v odvolaní odôvodňuje rozpor s dobrými mravmi tým, že Dodatkom č. 1 došlo k úprave zmluvných dojednaní týkajúcich sa práva žalobcu na úhradu nákladov spojených s uskladnením (vrátane starostlivej opatery o učebnice), strážením a poistením takto uskladnených učebníc, a to na základe mesačnej paušálnej odmeny vo výške 17.484,- Eur s DPH so splatnosťou mesačne pozadu. Omeškanie s úhradou takto vymedzenej paušálnej odmeny malo mať za následok možnosť žalobcu uplatniť si úrok z omeškania vo výške 0,05% denne z dlžnej sumy, čo predstavuje ročný úrok vo výške 18,25%. Žalovaný je presvedčený, že paušálna mesačná odmena neodzrkadľuje skutočné trhové ceny za skladné, a preto Dodatok č. 1 je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný je navyše presvedčený, že Dodatok č. 1 je aj v hrubom rozpore s ustanovením § 531 ods. 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého je ukladateľ povinný zaplatiť skladné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na povahu veci, dĺžku a spôsob skladovania.

22. K uvedenej odvolacej námietke odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie uvádza, že nevyváženosť zmluvných plnení nie je sama o sebe dôvodom neplatnosti zmluvy, tým môže byť iba proces vedúci k uzatvoreniu zmluvy, pokiaľ mohol diskvalifikovať slobodu vôle zmluvnej strany. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. júna 2019, sp. zn. 3 Cdo 244/2018, podľa ktorého: „Neprieči sa zákonu, pokiaľ účastníci kúpnej zmluvy v prípade, na ktorý sa nevzťahuje cenová regulácia, dojednávajú kúpnu cenu vo výške, ktorá je buď vyššia alebo nižšia ako cena obvyklá (trhová). V rámci zmluvnej voľnosti nie je v týchto prípadoch právnym poriadkom zakázané ani dojednanie príliš nízkej kúpnej ceny (laesio enormis), resp. dojednanie, pri ktorom je zvlášť hrubý nepomer medzi plnením a protiplnením pri kúpe nehnuteľnosti. Pokiaľ bolo uzavretie kúpnej zmluvy výsledkom dohody jej účastníkov nespätej s konaním prieciacim sa dobrým mravom (konaním contra bonos mores), samo dojednanie kúpnej ceny v tejto výške nie je v rozpore s dobrými mravmi, nemá spoločensky neakceptovateľné ciele, ani dôsledky, ktoré by boli v kolízii s dobrými mravmi.“

23. Žalovaný v odvolaní tiež argumentoval tým, že „Skladné vo výške 17.484,- Eur za kalendárny mesiac s určitosťou nie je obvyklým skladným“ a následne túto svoju odvolaciu námietku podrobne rozviedol, pričom na podporu svojho tvrdenia predložil internetové inzeráty, predmetom ktorých sú prenájmy rôznych skladovacích priestorov. Odvolací súd poukazuje na to, že zo strany žalovaného ide o neprípustné prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie. Uvedené tvrdenia a dôkazy mohol žalovaný použiť v konaní pred súdom prvej inštancie, avšak neurobil tak. V odvolacom konaní preto nie sú prípustné (§ 366 CSP).

24. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

25. Koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému. Neúplnosť apelácie znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Strany sporu mali v doterajšom priebehu konania niekoľko príležitostí tieto prostriedky použiť a boli súdom poučené o sudcovskej koncentrácii konania. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov (novoty, nóva) je takto prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok.

26. Z obsahu spisu ako aj samotného rozsudku vyplýva, že žalovaný v priebehu prvoinštančného konania neargumentoval, t.j. netvrdil a nepredložil dôkazy v akej výške bolo obvyklé skladné. Žalovaný sa preto mylí, ak uvádza, že nejde o novoty a má byť nimi preukázané, že došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaný neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by mu bránili uviesť túto obranu už v prvoinštančnom konaní, navyiac je potrebné uviesť, že predmetom zmluvy nebol len prenájom skladovacích priestorov, ale aj ďalšie služby.

27. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s tvrdením žalovaného, že priznanie istiny a úrokov z omeškania žalobcovi je aj v rozpore s poctivým obchodným stykom. Ustanovenie § 265 Obchodného zákonníka je priamo aplikovateľná norma, preto je v prípade absencie vlastnej úpravy následkov porušenia poctivosti v obchodnom styku, potrebné vychádzať zo všeobecnej maximy a takému výkonu práv nepriznať ochranu. V rozhodnutiach slovenských súdov je možné stretnúť sa s uplatnením zásad poctivého obchodného styku vo vzťahu k dojedanej výške zmluvnej pokuty, či úrokov z omeškania. „Ak boli úroky z omeškania zmluvne dohodnuté vo výške, ktorá zásadám poctivého obchodného styku odporuje, nemožno výkonu práva z takejto dohody priznať súdnu ochranu. To znamená, že súd nemôže priznať úroky vo výške, ktorá by uvedeným zásadám odporovala, i keď bola výška úrokov zmluvne dohodnutá. Podľa ústavného súdu ustanovenie § 265 Obchodného zákonníka však neobmedzuje súd priznať zmluvne dohodnuté úroky z omeškania vo výške, ktorá nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.“ Je však potrebné dodať, že predpokladom kvalifikácie nejakého konania ako rozporného so zásadami poctivého obchodného styku nie je len samotná disproporcija medzi výškou dojedanej sankcie a povahou zabezpečenej povinnosti, ale musia prísť ešte ďalšie skutočnosti, napríklad zneužitie hospodárskej prevahy zmluvnou stranou. Pôsobenie zásady poctivého obchodného styku má ochraňovať zmluvných partnerov pred šikanóznymi tendenciami a praktikami v obchodovaní. O šikanovanie by išlo vtedy, ak by výkon práva zreteľne smeroval iba k zjavnému poškodeniu iných subjektov. Podľa odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k správnejmu záveru, že žalovaný nepreukázal osobitné okolnosti vedúce k záveru, že výkon práva žalobcu je v rozpore s poctivým obchodným stykom.

28. Odvolací súd nesúhlasí ani s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie nesprávne priznal žalobcovi plnenie titulom bezdôvodného obohatenia vo výškach paušálnej náhrady podľa zmluvy za čas, kedy zmluva už účinná nebola. Žalovaný je presvedčený, že súd tým rozhodol v rozpore s § 531 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého „Ak výška skladného nie je dojedaná v zmluve, je ukladateľ povinný zaplatiť skladné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na povahu veci, dĺžku a spôsob skladovania.“ Možno súhlasiť so žalovaným, že platnosť a účinnosť zmluvy v znení Dodatku č. 1 skončila dňom 20.12.2016, v konaní však bolo preukázané, že žalovaný plnil aj po formálnom ukončení zmluvy. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia nárok na zaplatenie istiny vo výške 58.280,- Eur s tým, že uvedená istina pozostáva z poskytnutého plnenia za mesiac december 2016 zo sumy 5.828,- Eur (10x 582,80 Eur) a za mesiace január, február, marec 2017 á 17.484,- Eur, zo sumy 52.452,- Eur (daňové doklady: 1601300089, 1701300010, 1701300016, 1701300025).

29. Odvolací súd síce súhlasí, že plnenie titulom bezdôvodného obohatenia za čas, kedy už zmluva nebola účinná, nemožno automaticky odvíjať od paušálnych náhrad počas platnosti a účinnosti zmluvy, je treba však uviesť, že žalovaný výšku bezdôvodného obohatenia výslovne nerozporoval. Žalovaný v konaní iba namietal, že predmetné faktúry boli vystavené bez právneho titulu a po dátume 20.12.2016 neexistoval medzi účastníkmi právny vzťah založený zmluvou.

30. Keďže civilné sporové konanie je ovládané prejednávajúcou zásadou, v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena, potom z predmetnej zásady následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého je každá strana povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha. Z uvedeného zároveň vyplýva, že strana domáhajúca sa určitých právnych následkov, ponesie aj nepriaznivé dôsledky stavu non liquet - neobjasneného skutkového stavu, resp. určitej relevantnej skutočnosti (bližšie viď nález ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 24/2019 zo dňa 09.06.2020).

31. V danom prípade je takýmto stavom vo vzťahu k plneniu titulom vydania bezdôvodného obohatenia práve to, že ak žalobca tvrdil, že nárok na zaplatenie po formálnom zániku zmluvy je z dôvodu pokračovania zmluvného vzťahu bezdôvodným obohatením a nárok vyčíslil vo výške paušálnych

náhrad počas zmluvy, žalovaný ak chcel byť v konaní úspešný, bolo jeho povinnosťou spochybníť aj samotnú výšku bezdôvodného obohatenia. Ako vyplýva z obsahu spisu (vyjadrenie žalovaného zo dňa 26.3.2020), žalovaný len namietal, že po 20.12.2016 neexistoval právny vzťah a výšku nespochybnil. Urobil tak až v podanom odvolaní, preto odvolací súd poukazuje na už citované ustanovenie § 366 CSP.

32. Vzhľadom na uvedené dôvody dospel odvolací súd k záveru, že Dodatok č. 1 nie je neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, výkon práva žalobcu nie je v rozpore s poctivým obchodným stykom, preto má žalobca nárok na zaplatenie zmluvne dojednanej ceny vo výške 273.916,- Eur a vzhľadom na faktické plnenie aj po zániku zmluvy a obranu žalovaného (nerozporovanie výšky bezdôvodného obohatenia a neoznačenie dôkazov na preukázanie obvyklej ceny), má žalobca nárok aj na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 58.280,- Eur. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

33. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

34. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, keďže žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

37. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh), (§ 428 CSP).